

Vyhlídková jízda

„Žádáme všechny cestující, aby se připoutali. Za pět minut budeme přistávat,“ ozvalo se z palubního interkomu upozornění letušky.

Zack na svém místě už dávno seděl, a když uslyšel tohle hlášení, zapil další tabletu prášku na uklidnění. Nesnášel totiž přistávání, měl z něj přímo panický strach. Vlastně by ani nikdy sám od sebe do vesmíru neletěl, nebyl to ten typ, který musí za každou cenu procestovat celý svět. A navštívit Měsíc... a Mars. Vlastně plánoval strávit dovolenou v nějakém rekreačním středisku, pokud možno ne daleko od domova. Pak ale vyhrál tenhle zájezd na Mars. Pro jednu se rozhodl strach z létání (a přistávání) překonat. A tak je tady – čeká ho třítydenní pobyt na Marsu, all inclusive.

Žaludek se mu sevřel, když vesmírná loď *MarsLine*, přepravující turisty, zahájila sestup do řídké atmosféry. I přes zabudované nejmodernější navigační systémy, stabilizátory letu a superpočítačem řízeného autopilota, se loď mírně třásla. Zack oběma rukama křečovitě svíral madlo na sedadle před sebou, zhluboka dýchal a snažil se zapudit všechny katastrofické scénáře, které se mu honily hlavou.

Že já vůbec nastupoval do téhle rachotiny, vyčítal si.

Když loď po několika minutách dosedla na ranvej, mohl si konečně vydechnout. Rozepnul si pásy a oťel krůpěje potu z čela. Okénkem viděl, jak se k trupu přibližuje spojovací můstek. Když se s lodí spojil, letuška otevřela dveře a cestující začali vystupovat. Zack opouštěl palubu jako jeden z posledních, a ještě když si v odbavovacím terminálu vyzvedával zavazadla, mírně se mu chvěla kolena.

I přesto, že iontové motory zkrátily dobu letu mezi Zemí a Marsem z několika měsíců na necelý týden, Zack byl z té úmorné cesty vyčerpaný. Když našel v hotelové sekci *Mezinárodního marsovského komplexu* (i když – 90% akcií vlastnili Číňané) svůj pokoj, lehl si do postele a usnul.

* * *

Druhý den zvolil nenáročný program. Když se probíral nabídkou programu, padl mu zrak na: **VYHLÍDKOVÁ JÍZDA MARSOVLÁČKEM**. Rozklikl tuto nabídku a přečetl si podrobný popis.

To bude pohodový výlet, uvidím marsovskou krajinu hezky z pohodlí vláčku, pochvaloval si svou volbu, když klepl na tlačítko KOUPIŤ JÍZDENKU.

Zack se vydal hned po obědě do haly tři, odkud měl vyhlídkový vlak vyrazit. Když na místo přišel, jedno-vagónový marsovláček už stál s otevřenými dveřmi u nástupiště.

„Dobrý den,“ pronesl Zack, natáhl levou ruku před sebe, ohrnul rukáv své košile, a obnažil tak malý, černý přístroj podobný hodinkám, svůj osobní čip.

Žena, stojící před vagónem, se na něj usmála a projela nad čipem čtečkou. Na displeji se zobrazila Zackova objednávka s potvrzením platby.

„Příjemnou cestu!“ popřála mu, když nastupoval.

Zack se posadil do pohodlného křesla u okna. Za deset minut se dveře vzduchotěsně uzavřely a vlak se rozjel. Dojel do dlouhé přetlakové komory, kde zastavil. Ocelová vrata se za ním zabouchla a mohutné ventily začaly odčerpávat z prostoru všechen vzduch. Pak se pomalu rozevřela vnější brána a marsovláček se opět rozjel, tentokrát už zrychlil na čtyřicet kilometrů v hodině.

V reproduktorech luplo a vagónem se rozlehl hlas strojvedoucího a průvodce v jedné osobě. „Nejprve dojedeme k hoře New Mount McKinley, poté pojedeme přes Oblast malých

kráterů, mineme Huger Canyon a na závěr navštívíme místo posledního odpočinku výzkumné sondy Curiosity.“

Všichni cestující lačně vytáhli fotoaparáty a zaznamenávali každíčký kámen na povrchu Rudé planety. I Zack nenechal svůj pětáčtyřiceti megapixelový 3D foťák dlouho v brašně. Poprvé od svého vstupu na palubu *MarsLine* nelitoval svého rozhodnutí vydat se na tenhle výlet.

A dokonce by se mu na Marsu začalo líbit, kdyby po čtvrt hodině neuslyšel podivné rachotání kdesi v útrobách vlaku. Snažil se tomu nevěnovat pozornost, ale zdálo se mu, že ten zvuk sílí.

„... rozbořem vzorků se potvrdilo, že New Mount McKinley je hora sopečného původu,“ dopověděl průvodce a reproduktory ztichly.

Teď už ten podivný zvuk zaznamenali i ostatní pasažéři. Zack se nervózně ohlédl a ujistil se o nepříjemném faktu – základna se už nacházela za horizontem. Žaludek se mu mírně, avšak citelně sevřel. Najednou rachotání ustalo, ve vagonu nastalo ticho.

„To byl asi jenom prach na kolejkách,“ prohlásil jeden z cestujících ve snaze uklidnit sebe i ostatní.

Ani ne za pět vteřin soupravou otřásla mohutná rána. Někteří z cestujících zděšeně vyjekli, Zackovi se rozbušilo srdce. Nasucho polkl a těkal očima po vagóně.

Z reproduktorů se ozval hlas strojvedoucího. Ačkoliv se snažil působit klidně, byla v něm znát dávka napětí. „Vážení pasažéři, setrvejte, prosím, v klidu na svých místech. Vyskytla se tu menší závada, ale usilovně pracujeme na její nápravě. Děkujeme za pochopení!“

Mezi turisty panovala napjatá atmosféra, nicméně marsovlaček pokračoval dál konstantní rychlostí. Vteřiny ubíhaly a stále se jim nedostávalo žádných informací. Zack křečovitě svíral opěrátko na ruce a pohledem sugeroval reproduktor nad svým křeslem.

V reproduktorech opět luplo. „Vážení pasažéři, vypadá to, že se nám podařilo opravit všechny závady. Náš vyhlídkový vlak pokračuje dále k-„

Hlas strojvedoucího byl přerušen ohlušujícím výbuchem. Vagón se otřásl a prudce zabrzdil, což mělo v nízké gravitaci nepěkné důsledky. Zack vyletěl ze své sedačky, narazil do křesla před sebou, přešel přes opěradlo a letěl setrvačností dál v nekontrolovatelných kotrmelcích. Zarazil se až o několik řad dál, narazil tvrdě do jednoho z křesel a spadl do uličky.

Zatímco se svíjel na podlaze, drže se za bolavou ruku, vlak úplně zastavil. Ostatní cestující na tom nebyli o nic lépe. Vagónem se nesly výkřiky bolesti, překvapení a strachu.

Zack chtěl zůstat ležet na zemi a počkat na pomoc. Pak si ale uvědomil, že pomoc se pravděpodobně tak rychle nedostaví. Navíc si připustil, ač velmi nerad, že tohle není jen nějaká drobná nepříjemnost, kvůli které by stačilo po návratu podat stížnost a požadovat vrácení peněz. Tohle bylo zatraceně horší!

Zatnul zuby, chytil se jedné tyče a postavil se na nohy. Rozhlédl se po vagónu a zjistil, že je prvním, kdo se jakž takž vzpamatoval. Rozhodl se, že bude moudré ty lidi trochu uklidnit... nebo se o to alespoň pokusit. Koneckonců – Zack byl psycholog z povolání.

„Tak jo, lidi. Zdá se, že to pan strojvedoucí nemá pod kontrolou. Zajdu za ním a pokusím se něco zjistit,“ pronesl a s potěšením zaznamenal, že se jeho spolupasažérům tenhle nápad zamlouvá.

Otočil se a vykročil uličkou směrem do přední části vlaku. Vnitřek ocelového tubusu se zdál být nepoškozený. O nastalé situaci vypovídaly jen různé předměty rozesté po podlaze. Zack překročil kávovar, který se v důsledku série otřesů a prudkého zabrzdění vyrval ze stěny. Pokračoval ke dveřím a minul bílou skříňku s červeným křížem na dvířkách. Konečně se dostal do přední části vagónu určené pro personál.

Na zemi ležela stevardka. Zack se k ní sklonil a pokusil se nahmatat tep. Naštěstí byla jen v bezvědomí. Mírně s ní zatřásl ve snaze probrat ji. Jeho snaha však vyšla naprázdno, podepřel jí tedy hlavu ručnίκem, který se povaloval poblíž, a pokračoval dál.

Zack mávl rukou před detektorem pohybu, napojeném na systém otevírání dveří. Ty se však ani nepohnuly. Zkusil to tedy znovu, ale moc velké naděje si nedával. Po pěti marných pokusech to vzdal.

„Sakra,“ ulevil si.

Trochu se porozhlédl po místnůstce a našel tablet. Přístroj fungoval na standartním operačním systému, takže Zack neměl s ovládáním problém. Aktivoval ho a napojil se na palubní síť. Vyvolal si záznamy hlášení, rozbil to poslední a zběžně ho přečetl.

Podle palubního počítače došlo k řetězové poruše, jejímiž důsledky bylo porušení hned několika hlavních systémů. Zackovy zorničky se rozšířily, když pročítal seznam nefunkčních systémů. Byl mezi nimi i rozvod kyslíku a pohon.

V hlášení palubního počítače dále stálo, že z blíže nespécifikovaných důvodů došlo k dekompresi v kabině strojvedoucího.

Proto ty zatracený dveře nešly otevřít, došlo Zackovi. *Palubní počítač automaticky uzavřel části, z nichž unikala atmosféra.*

„Sakra!“ zaklel podruhé, tentokrát mnohem důrazněji, protože si uvědomil, že uvnitř kabiny byl strojvedoucí, když došlo k dekompresi a uzavření.

Vtom se na displeji zjevil obličej nějakého muže. V horním rohu se zobrazila ikonka indikující, že právě probíhá online hovor.

„Pane, vy se nacházíte na palubě vlaku?“ zeptal se muž na obrazovce.

„Ano,“ odpověděl Zack, a než stihl říct cokoliv dalšího, promluvil opět muž na obrazovce.

„Přijali jsme SOS signál. Záchranný tým už je na cestě, zachovejte klid. O nic se sami nepokoušejte. Budeme tam do deseti minut,“ ujistil ho muž, pravděpodobně operátor záchranného sboru.

Zack si nervózně povzdechl a dodal: „Pospěšte si, prosím! Asi jsme na tom dost špatně.“

Obličej z obrazovky zmizel, a Zack už chtěl tablet odložit, ale zvědavost byla neodbytná. Vzpomněl si totiž, že se na oběžné dráze Marsu nachází síť družic, snímajících povrch. A záběry z nich byly vysílány v reálném čase na internetu. Připojil se tedy na server a vybral družici, která se zrovna nacházela nad oblastí základny.

Odhadl současnou polohu vlaku a přiblížil pohled. Na displeji uviděl úzkou, avšak dobře rozpoznatelnou čáru – koleje. Zazoomoval a pak se posouval podél kolejí. Po chvíli se na obrazovce objevil šedý obdélník.

To musí být vagón!

Obraz měl celkem dobré rozlišení a podle údaje ve stavovém řádku se Zack díval se zpožděním tři sekund. To, co uviděl, ho šokovalo.

Čelní sklo bylo rozbité a několik metrů před vlakem leželo nehybné tělo. Strojvedoucího to doslova vysálo z kabiny v důsledku prudké dekomprese. Zack přejel pohledem na vlak samotný. Kousek za přední kabinou zela v plášti poměrně velká díra.

Probaha, vždyť v té části se nachází nádrž s kyslíkem! zhrozil se Zack.

Z pohledu na poškozený vlak ho vytrhlo až zasípání probírající se stevardky. Odložil tablet a naklonil se k ní. Dýchala přerývaně.

„Co se stalo?“ zeptala se chatrným hlasem.

„Vlak musel zastavit. Pomoc už je na cestě. Zůstaňte v klidu,“ řekl Zack. „Musím na chvíli odejít. Slibte mi, že zůstanete ležet.“

Žena přikývla. Zack se vydal zpět do části pro cestující. Většina jich seděla a těžce oddechovala. Někteří měli krvavé šrámy nebo se drželi za zlomené končetiny, jinak se však zdálo, že nikdo nebyl těžce zraněný.

Zack se zhluboka nadechl, což bohužel nepřineslo kýžený efekt, a promluvil: „Byl jsem v přední části. Strojvedoucí je bohužel mrtvý a kabina uzavřená. Spojil jsem se se základnou a říkali, že záchranný tým už je na cestě. Takže zůstaňme všichni v klidu na svých místech. Je to to nejlepší, co můžeme v dané situaci udělat.“

Zack doufal, že udělal dobře, když lidem neřekl celou pravdu. Potřeboval ty lidi uklidnit, ne je vyděsit. Otočil se a vydal se do přední části, aby mohl zkontrolovat stav zraněné ženy. Když byl asi v půli vagónu, kdosi mu položil ruku na rameno.

„Hele, co měly znamenat ty rány? Znělo to jako výbuch. Co se to, sakra, stalo?“ zeptal se tlumeným hlasem muž.

Zack se snažil mluvit klidně. „Já nevím, co ty rány způsobilo. Důležité je, že jsme naživu a že pro nás poslali pomoc.“

Ten chlapík vypadal velmi nervózně a podrážděně. Už se ani nesnažil tlumit svůj hlas. „Cos tam viděl? Ty to víš, že jo? Mě ale nikdo za nos tahat nebude!“ zařval a rychlými kroky vyrazil do přední části.

Hbitě překračoval předměty, poházené po podlaze, zatímco se ho Zack pokoušel zastavit. Hned, jak vkročil do místnůstky pro personál, padl mu pohled na ženu v bezvědomí. A pak spatřil tablet. Zvedl ho ze země, aktivoval a spatřil poškozený vagón. Trup sice nebyl proděravěný skrz naskrz, ale muž si hned dal jedna a jedna dohromady.

„Do hajzlu!“ procedil skrz zuby. „Kdy ses nám o tom chystal říct?! Víš, nechci plašit, ale zdá se, že tu máme menší problém s kyslíkem. Jestli sis ještě nevšimnul, tak nám tak trochu uniká!“

Vykročil směrem zpět do prostoru pro pasažéry.

Zack se ho snažil opět zastavit. „Poslyš, nemyslím si, že těm lidem prospěje, když jim o tom řekneš. Potřebujeme, aby všichni zůstali v klidu!“

Ten muž si ale stál pevně za svým a své rozhodnutí nehodlal měnit.

Zpráva o rozsahu poškození vyvolala, jak se Zack obával, mezi lidmi rozruch. Zavalili ho otázkami a výčitkami. Zack si byl také vědom toho, že ztratil důvěru těch lidí. Byl ale pevně rozhodnut podchytit situaci dřív, než nastane totální panika. Byl přesvědčený, že nepředvídatelné a neuvážené jednání některých spolupasažérů by mohlo způsobit další závažné problémy.

„Dobrá, teď znáte celou pravdu. Ale co se tím pro nás mění? Stále platí, že nejlepší a nejrozumnější je v dané situaci zachovat klid a sedět na zadku, dokud pro nás nepřijedou,“ pronesl horlivě Zack.

Adrenalin, vyplavený do krve všech na palubě, však zabraňoval rozvíjet racionální myšlení. A situace se zhoršovala každou další vteřinou. Už i Zack jasně cítil, jak se pomalu zmenšuje podíl kyslíku ve vzduchu.

„Uniká nám kyslík. Za chvíli už tu žádný nebude,“ chrlil ze sebe rozčilený muž.

„Tak to už by stačilo!“ zařval teď už z plných plic Zack.

Muž však stále vyšiloval. „My tady umřeme, chápete? Jsme mrtví! Jsme totálně v hajzlu! Zařveme tady, všichni do jednoho!“

Vtom do jeho tváře narazila Zackova pěst, jak ho vší silou udeřil. Muž se zapotácel a pak se poroučel k zemi. V duchu se mu Zack omluvil, ale věřil, že udělal správnou věc. Ten chlap jen bezúčelně šířil paniku mezi lidmi.

Konečně se zmohl na pár slov. „Mýlí se. My tady neumřeme. Všichni se dostaneme co nevidět do bezpečí,“ prohlásil a sám se podívil, že jeho hlas zněl tak sebejistě a optimisticky.

Zdálo se mu, že jeho slova částečně zapůsobila, protože pasažéři na chvíli utichli. Ačkoliv jim možná vrátil jiskřičku naděje, sám se teď zapotácel. Zatočila se mu hlava a

udělaly mžitky před očima. Tvrdě dosedl do nejbližšího křesla a prudce oddechoval. Cítil se, jako by mu do hlavy někdo zatloukal hřebíky. Nedostatek kyslíku si začínal vybírat svou daň.

Zásoba kyslíku, který zůstal ve vagónu, se rychle tenčila a navíc se vzduch naplňoval toxickým oxidem uhličitým.

A bude to horší – dezorientace, potíže s dýcháním, neschopnost uvažovat, ztráta zraku, bezvědomí... smrt, vybavil si Zack symptomy hypoxie.

Srdce mu bušilo jako splašené, točila se mu hlava a navíc začal mít problém s prostorovým viděním. Zmatené myšlenky mu létaly volně myslí. Kdyby o tom mohl přemýšlet, připadalo by mu bizarní, jak se kupí a splétají různé vzpomínky a představy.

To kuře má ale pěkný peří... nebo je to hasící... ten... a proč to dělá kotrmelce? Hasák... neříká se tomu tak? Hasák – hasí se tím... to kuřátko tak roztomile píská.

Vagónem se skutečně rozléhalo pískání, jak se přehřátý motor filtračního systému snažil vykompenzovat nedostatek kyslíku rychlejší filtrací vzduchu. Přestože běžel na plné obrátky, hladina oxidu uhličitého stále narůstala, zatímco kyslíku ubývalo.

„Jsem tak ospalej. Chci spát, mami! Nech mě ještě chvíli...“ mumlal nesrozumitelně.

Náhle mu problesklo hlavou: *Stewardka*. Zprvu ponechal tuhle myšlenku bez povšimnutí, jako všechny ostatní. Pak se ale zarazil a pokusil se ji vrátit. Nešlo to, nemohl si ji vybavit.

Co to bylo? To kuře má pěkný peří, odbíhaly mu myšlenky. *Vzpomeň si, bylo to důležité! A teď zkouší mávat křídly*, blouznil dál. *Stewardka v bezvědomí!* vytanulo mu z ničeho nic na mysl. *Musíš vstát!*

Zack se pokusil zvednout z křesla, ale nešlo to. Zabral tedy znovu, soustředil veškerou energii na ten jednoduchý pohyb. Trochu se nadzvedl, pak ale dopadl zpět na sedačku.

No tááák! Zvedni se, sakra!

Zklidnil trochu dech, chytil se opěradla před sebou a napnul všechny svaly v těle. Tentokrát se to už podařilo. Zavrával, ale udržel se na nohou. Vstoupil do uličky a druhou rukou se chytil tyče. Vykročil kupředu. Zackovi připadalo, že mu noha váží snad tunu. Jeho kroky byly krátké a nejisté, nicméně šlo to.

Neskutečně ho bolely nohy a tisíc hlasů v jeho hlavě křičelo, aby to vzdal. Zack se jen silou vůle držel na nohou, ale něco v jeho mysli přehlušovalo ty ostatní hlasy a pohánělo ho. *Musíš jít dál!*

Zatrnul mu, když zjistil, že musí překonat úsek, kde se nebude mít čeho chytit. Opět zklidnil svůj zběsilý a mělký dech. Vykročil... a šel. Tu hroznou bolest už ani nevnímal, těšil ho každý úspěšný krůček. A pak spatřil to, kvůli čemu se sem vydal. Bílou skříňku s červeným křížem na dvířkách – lékárníčku.

Otevření triviálního mechanismu dvířek ho vyčerpalo tak, jako kdyby právě přeplaval kanál La Manche. Když uviděl pohotovostní kyslíkovou bombu s dýchací maskou, náhle všech tisíc hlasů utichlo.

Dokázal jsem to, oddechl si Zack, otevřel ventilek a přiložil masku k obličejí.

Nadechl se tak zhluboka, jako nikdy předtím. Pocítil obrovskou úlevu.

Nádech, výdech.

Za pár vteřin si uvědomil, proč je tady. Přistoupil ke stewardce, která byla opět v bezvědomí, poklekl vedle ní a poskytl jí blahodárný kyslík. S radostí zpozoroval, že se i jí dech zklidňuje.

Netušil, jak dlouho tam klečel a přendával masku z jednoho obličejí na druhý, ale bylo mu to jedno. Hlavně že měl dost kyslíku pro sebe i pro tu ženu.

Najednou se ve dveřích objevil muž v červené uniformě – člen záchranného týmu. Když spatřil Zacka a na podlaze ležící stewardku, pokynul svým kolegům, aby sem přišli. Když ji naložili na nosítka, prošli vagónem k zadní části, kde záchranáři vyřízli otvor, a následně prolezli provizorním tunelem do vozidla záchranářů.

„Strojvedoucí je, bohužel, mrtvý, jinak jsou ale všichni pasažéři naživu. Sice v bezvědomí, ale živí. Nebýt vašeho pohotového zásahu, tahle žena,“ ukázal muž v červené kombinéze na stewardku, „by nepřežila. Vaše reakce byla velmi pohotová,“ pochválil ho.

Zack se ztěžka, avšak upřímně usmál. Naposledy se nadechl z pohotovostní kyslíkové bomby a pak ji odložil. Konečně mohl zase dýchat normální atmosféru. Zatímco záchranáři odpojovali vozidlo od vagónu, našel si Zack volné místečko a lehl si.

Byl vyčerpaný, jako kdyby přeplaval celý Atlantik. Vozidlo se mírně kolébal, jak se při cestě zpět na základnu přehupovalo přes duny, což Zacka uspávalo.

Že já vůbec nastupoval do téhle rachotiny! zanedával v duchu při vzpomínce na marsovláček a usnul.